

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Urząd Miejski w Debrznie¹

Przedmiot kontroli:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2021 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowości wykorzystania i rozliczenia dotacji z budżetu państwa.

Okres objęty kontrolą:

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

Podstawa prawna do przeprowadzenia kontroli:

Kontrola planowa, w trybie zwykłym, przeprowadzona na podstawie art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² oraz w trybie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³.

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

21 – 25 listopada 2022 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pan Wojciech Kallas – Burmistrz Debrzno

Kontrolę wpisano do książki kontroli:

21 listopada 2022 r. pod poz. 2/2022

Skład zespołu kontrolnego:

Joanna Jędrysiak – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Kontroli Finansowej Wydziału Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku⁴.

Ocena kontrolowanej działalności: pozytywna z nieprawidłowościami.

¹ ul. Traugutta 2, 77-310 Debrzno

² t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1634

³ t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224

⁴ Upoważnienie do kontroli nr 60/2022 z dnia 16 listopada 2022 r.

Ustalenia

Szczegółowy zakres kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanej z budżetu państwa w 2021 r. przeznaczonej na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz pokrycia kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminy – rozdział 01095.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej pod względem legalności, rzetelności i gospodarności, w oparciu o dowody źródłowe stanowiące podstawę do dokonywania wydatków w zakresie wypłat z rachunków bankowych w konfrontacji z zapisami w ewidencji księgowej, wyciągów bankowych i decyzji Burmistrza Debrzna.

Podsumowanie kontroli

Przeprowadzona w Gminie Debrzno kontrola w zakresie zwrotu podatku akcyzowego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wykazała, iż zadanie wykonywane było w sposób prawidłowy, zgodny z obowiązującymi przepisami z wyjątkiem **pobrania dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie 46,95 zł, w związku z przyjęciem w rozliczonym wniosku faktury dotyczącej zakupu oleju napędowego w 2019 r.**

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji – rozdział 01095 § 2010 - zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz pokrycia kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminy.

Podstawy prawne przyznawania i rozliczania dotacji z rezerwy celowej z budżetu państwa na zwrot podatku akcyzowanego zawartego w cenie oleju napędowego do produkcji rolnej zostały ustalone w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁵, zwanej dalej ustawą o zwrocie podatku akcyzowego.

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej kontrolowana jednostka otrzymała z budżetu państwa w 2021 r. dotację celową w wysokości **1.121.440,59 zł**

⁵ t.j. Dz. U. 2019 r., poz. 2188

na realizację ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, którą wydatkowała w pełnej wysokości.

Na podstawie dokumentów przedłożonych do kontroli ustalono, że powierzchnia użytków rolnych w Gminie Debrzno wynosiła 28 891,3984 ha, natomiast łączna powierzchnia użytków rolnych zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego wyniosła 12 479,3790 ha.

W 2021 złożono ogółem 478 wniosków. Szczegółową kontrolą objęto 40 (9 % ogółu) wniosków - wybranych losowo, złożonych przez producentów rolnych ubiegających się o zwrot podatku akcyzowego oraz wydanych decyzji w obu okresach.

Na podstawie analizy dokumentacji wybranej próby (decyzje, wnioski wraz z załącznikami) ustalono, że:

- dokumenty objęte kontrolą były kompletne i spełniały wymogi przepisów ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego,
- wnioski przyjęte zostały w terminach określonych w art. 6 ust. 1 ustawy, tj.: od dnia 1 lutego 2021 r. do 1 marca 2021 r. i od dnia 2 sierpnia 2021 r. do dnia 31 sierpnia 2021 r.,
- do ww. wniosków zostały dołączone wymagane załączniki, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, między innymi oryginały faktur VAT dokumentujące zakup oleju napędowego w okresie sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku, tj. w pierwszym terminie od 1 sierpnia 2020 r. do 31 stycznia 2021 r., w drugim terminie od 1 lutego 2021 r. do 31 lipca 2021 r. Jednakże, **w jednym przypadku stwierdzono, iż zwrotu podatku akcyzowego dokonano w zawyżonej kwocie, tj. o 46,95 zł. Do rozliczenia podatku przyjęto fakturę z 2019 r. stanowiącą dowód zakupu 46,95 litra oleju napędowego.** W związku z powyższym producentowi rolnemu wypłacono kwotę o 46,95 zł wyższą niż mu przysługiwała. **Wyżej wymieniony wydatek uznać należy, zatem za nieuzasadniony, a nienależnie wypłacona kwota producentowi rolnemu 46,95 zł stanowi dotację pobraną w nadmiernej wysokości.** W trakcie trwania czynności kontrolnych w dniu 25 listopada 2022 r. kwota 46,95 zł została zwrócona na konto Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

(akta kontroli str. 10-15)

na realizację ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, którą wydatkowała w pełnej wysokości.

Na podstawie dokumentów przedłożonych do kontroli ustalono, że powierzchnia użytków rolnych w Gminie Debrzno wynosiła 28 891,3984 ha, natomiast łączna powierzchnia użytków rolnych zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego wyniosła 12 479,3790 ha.

W 2021 złożono ogółem 478 wniosków. Szczegółową kontrolą objęto 40 (9 % ogółu) wniosków - wybranych losowo, złożonych przez producentów rolnych ubiegających się o zwrot podatku akcyzowego oraz wydanych decyzji w obu okresach.

Na podstawie analizy dokumentacji wybranej próby (decyzje, wnioski wraz z załącznikami) ustalono, że:

- dokumenty objęte kontrolą były kompletne i spełniały wymogi przepisów ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego,
- wnioski przyjęte zostały w terminach określonych w art. 6 ust. 1 ustawy, tj.: od dnia 1 lutego 2021 r. do 1 marca 2021 r. i od dnia 2 sierpnia 2021 r. do dnia 31 sierpnia 2021 r.,
- do ww. wniosków zostały dołączone wymagane załączniki, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, między innymi oryginały faktur VAT dokumentujące zakup oleju napędowego w okresie sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku, tj. w pierwszym terminie od 1 sierpnia 2020 r. do 31 stycznia 2021 r., w drugim terminie od 1 lutego 2021 r. do 31 lipca 2021 r. Jednakże, **w jednym przypadku stwierdzono, iż zwrotu podatku akcyzowego dokonano w zawyżonej kwocie, tj. o 46,95 zł. Do rozliczenia podatku przyjęto fakturę z 2019 r. stanowiącą dowód zakupu 46,95 litra oleju napędowego.** W związku z powyższym producentowi rolnemu wypłacono kwotę o 46,95 zł wyższą niż mu przysługiwała. **Wyżej wymieniony wydatek uznać należy, zatem za nieuzasadniony, a nienależnie wypłacona kwota producentowi rolnemu 46,95 zł stanowi dotację pobraną w nadmiernej wysokości.** W trakcie trwania czynności kontrolnych w dniu 25 listopada 2022 r. kwota 46,95 zł została zwrócona na konto Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

(akta kontroli str. 10-15)

- w badanej próbie nie stwierdzono niezgodności pomiędzy wymiarem użytków rolnych podanych we wnioskach złożonych przez producentów rolnych a wartościami powierzchni wynikającymi z decyzji dotyczących wymiaru podatku rolnego na 2021 rok,
- w decyzjach Burmistrza Debrzna, dotyczących zwrotu części podatku akcyzowego producentom rolnym, określono prawidłowy limit pozostały do wykorzystania w II okresie rozliczeniowym 2021 r.
- ustalono, że na podstawie złożonych oryginałów faktur oraz kopii faktur potwierdzonych za zgodność z oryginałem sporządzone były zestawienia obejmujące ilość litrów oraz ich wartość dla każdego producenta. Łączna ilość litrów paliwa wynikająca z w/w zestawienia na I i II okres oraz wykazana we „Wnioskach” złożonych do PUW były zgodne.
- z przeprowadzonej analizy wynika, że kontrolowana jednostka stosowała prawidłowe procedury wyliczania limitu rocznego, jak i kwot zwrotu podatku akcyzowego, spełniając wymogi art. 4 ust. 1 i 2 ustawy.
- kwoty zwrotu wyliczone producentom rolnym były zgodne z wypłaconymi i ujętymi w decyzjach.

Na podstawie dokumentów źródłowych, ewidencji księgowej oraz sprawozdania Rb-50 o wydatkach ustalono, że wykorzystana w wysokości **1.121.440,59 zł** dotacja została przeznaczona na:

- zwrot części podatku akcyzowego, zawartego w cenie oleju napędowego producentom rolnym – 1.099.451,61 zł, który został zaewidencjonowany w § 4430 – *Różne opłaty i składki*,
- koszty postępowania dotyczące zwrotu podatku należne Gminie – 21.988,98 zł, wynoszące 2 % łącznej kwoty dotacji, co było zgodne z art. 8 ust. 5 cyt. ustawy.

Kwota powyższa dotyczyła części wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników Urzędu, którzy zajmowali się realizacją zadania. Wydatki zaewidencjonowano w następujących paragrafach:

- § 4010 – 18.093,96 zł,
- § 4110 – 3.451,75 zł,
- § 4120 – 443,27 zł.

W dniu 22 listopada 2022 r. Pani Jolanta Miszewska Skarbnik Gminy Debrno złożyła pisemne wyjaśnienie dotyczące sposobu podziału środków dotacji na wynagrodzenia dla poszczególnych pracowników, w którym poinformowała, iż „Na pierwszą transzę wypłaty, jako zwrotu podatku akcyzowego koszty obsługi wyniosły 12.111,65 zł. Środki te zostały ujęte, jako część wynagrodzenia osób, które wykonywały zwiększone czynności związane z zadaniem zleconym.

Podział wynagrodzenia wraz z pochodnymi zgodnie z obowiązującymi przepisami za wykonanie w/w zadania jest następujący:

- 1) stanowisko ds. rolnictwa i ochrony środowiska (za sprawdzanie złożonych dokumentów, wystawianie odpowiednich decyzji oraz sporządzanie list wypłat):
 - za luty 30 % wynagrodzenia brutto,
 - za marzec 50 % wynagrodzenia brutto,
 - za kwiecień 25 % wynagrodzenia brutto,
- 2) stanowisko sekretarka (za wprowadzanie do systemu e-kancelaria złożonych dokumentów):
 - za luty 70 % wynagrodzenia brutto,
- 3) stanowisko inkasent-goniec (50 % wynagrodzenia brutto za roznoszenie decyzji mieszkańcom odnośnie akcyzy),
- 4) pozostała kwota została rozdzielona pomiędzy osobą wprowadzającą i sprawdzającą poprawność kont bankowych w systemie bankowym oraz osobę księgującą dokumenty księgowe danego zadania zleconego.

Na drugą transzę wypłaty, jako zwrotu części podatku akcyzowego koszty obsługi wyniosły 9.877,33 zł, tj. 81,56% pierwszej transzy. Zastosowano podział wynagrodzeń jak wyżej według nowych angaży i w zmniejszonej proporcji w stosunku do pierwszej transzy.”

(akta kontroli str. 16)

W toku kontroli ustalono, że wypłaty producentom rolnym zwrotu części podatku akcyzowego przyznanego na podstawie decyzji, dokonano przelewami bankowymi (za wyjątkiem 3 wypłat gotówkowych) z zachowaniem terminów określonych w art. 7 ust. 1 ustawy. Wszystkie płatności zostały zrealizowane w 2021 roku, tj.: 27 kwietnia 2021 r. i 28 października 2021 r.

Ustalono, że dane wykazane w „Rocznym rozliczeniu dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za rok 2021” oraz „Rocznym sprawozdaniu rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat...”, przekazanych do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 29.11.2021 r., były zgodne z ewidencją księgową Gminy i sprawozdaniem Rb-50 o wydatkach.

ZALECENIA I WNIOSKI

Mając na uwadze powyższą ocenę i uwagi wnoszę o:

- zwiększenie nadzoru nad prawidłową weryfikacją faktur VAT stanowiących dowód zakupu oleju napędowego w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o zwrot podatku, w celu uniknięcia błędów w tym zakresie.

Ponieważ dotacja pobrana w nadmiernej wysokości w kwocie 46,95 zł została zwrócona na rachunek Wojewody Pomorskiego w trakcie trwania kontroli, odstąpiono od wydania zaleceń w tym zakresie.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Pomorskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Wojewoda Pomorski

Dariusz Drelich